

METODOLOGIA

privind organizarea și desfășurarea examenelor de finalizare a studiilor în învățământul superior: examene de absolvire, licență, diplomă, disertație

I. PRINCIPII GENERALE

1. Examenele de finalizare a studiilor la Universitatea „Al.I.Cuza” din Iași, sesiunile iulie 2011 și februarie 2012, se vor desfășura în conformitate cu următoarele acte normative:

- Legea educației naționale nr.1/2011,
- Legea nr. 288/2004 privind organizarea studiilor universitare cu modificările și completările ulterioare,
- Hotărârea de Guvern nr. 404/2006 privind organizarea și desfășurarea studiilor universitare de masterat
- Legea nr. 60/2000 privind dreptul absolvenților învățământului particular de a susține examenul de finalizare a studiilor la instituțiile de învățământ superior acreditate
- Hotărârea de Guvern nr. 81/2010 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, cu modificările și completările ulterioare

2. Examenele de finalizare a studiilor în Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, respectiv examenul de absolvire, examenul de licență, examenul de diplomă și examenul de disertație se organizează și se desfășoară potrivit prevederilor Ordinului nr. 4033/12 aprilie 2011 și a Metodologiei proprii aprobate de către Senat.

3. Finalizarea studiilor pentru absolvenții studiilor organizate în baza Legii nr. 84/1995, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se încheie:

- a) cu examen de licență sau cu examen de diplomă pentru studiile în învățământul universitar de lungă durată, după caz;
- b) cu examen de absolvire pentru studiile în învățământul universitar de scurtă durată.

4. Pentru absolvenții studiilor organizate în baza Legii nr. 288/2004, privind organizarea studiilor universitare, cu modificările și completările ulterioare:

- a) ciclul I de studii universitare: studiile universitare de licență se încheie cu examen de licență sau examen de diplomă pentru învățământul din domeniul științelor ingineresti;
- b) ciclul II de studii universitare: studiile universitare de masterat se încheie cu examen de disertație.

5. Diplomele pentru absolvenții care au promovat examenul de finalizare a studiilor se eliberează în programul de studii/specializarea absolvit(ă), în termen de cel mult 12 luni de la data promovării.

Până la eliberarea diplomei, absolvenții care au promovat examenul de finalizare a studiilor primesc, la cerere, adeverințe de absolvire. Adeverința de absolvire conferă titularului aceleași drepturi legale ca și diploma și trebuie să conțină semnăturile și informațiile înscrise în diplomă, precum și informații privind forma de învățământ la care s-a organizat școlarizarea, perioada de studii, mediile de promovare a anilor de studii. **În caz de pierdere sau de distrugere, eliberarea unei noi adeverințe urmează procedurile privind eliberarea duplicatelor diplomelor.**

Absolvenților care nu promovează examenul de finalizare a studiilor primesc, la cerere, un certificat de studii universitare care cuprinde informații privind forma de învățământ la care s-a organizat școlarizarea, perioada de studii, mediile de promovare a anilor de studii. Ei pot susține examenul de finalizare a studiilor în oricare altă sesiune, cu plata de către candidat a cheltuielilor de examinare stabilite de Senatul Universității „Al.I.Cuza” din Iași.

6. Examenele de finalizare a studiilor pot fi organizate numai de către instituțiile de învățământ superior acreditate în condițiile legii. Pot susține, după caz, examen de absolvire sau de licență/diplomă absolvenții de învățământ superior ai programelor de studii/specializărilor acreditate sau autorizate provizoriu.

7. O instituție de învățământ superior acreditată poate organiza, după caz, examen de absolvire sau examen de licență/diplomă, pentru absolvenții proprii sau ai altor instituții de învățământ de stat sau particulare, la:

- a) Programe de studii/specializări pentru care au acreditare în condițiile legii – denumite, în continuare, programe/specializări acreditate;
- b) Programe de studii/specializări autorizate să funcționeze provizoriu, pentru care instituția organizatoare are, în același domeniu de licență, programe de studii/specializări acreditate.

8. O instituție de învățământ superior acreditată poate organiza, după caz, examen de absolvire sau examen de licență/diplomă pentru absolvenții altor instituții de învățământ superior de stat ori particulare, în condițiile art. 7, și numai dacă programul de studii/specializarea respectiv(ă) este școlarizat(ă) în cadrul instituției organizatoare.

9. O instituție de învățământ superior acreditată poate organiza examen de disertație numai pentru absolvenții proprii.

10. Absolvenții specializărilor/programelor de studii acreditate sau ai specializărilor/programelor de studii autorizate să funcționeze provizoriu se înscriu și susțin examenul de absolvire, de licență sau de diplomă, după caz, în cadrul instituției organizatoare pe care au absolvit-o. În situații deosebite, la cerere, absolvenții specializărilor/programelor de studii acreditate/autorizate să funcționeze provizoriu se pot înscrie și pot susține, după caz, examenul de absolvire, de licență sau de diplomă, la o alta instituție organizatoare, cu aprobarea și în condițiile stabilite de Senatul Universitar al instituției absolvite și cel al instituției organizatoare.

11. Absolvenții Universității „Alexandru Ioan Cuza” care doresc să susțină examenul de finalizare a studiilor la o altă instituție de învățământ superior vor depune la secretariatul facultății absolvite o cerere adresată Rectorului Universității. După aprobarea acesteia de către decanul facultății, cererea va fi supusă aprobării Biroului Senatului.

II. ORGANIZAREA EXAMENULUI DE FINALIZARE A STUDIILOR

12. Pentru absolvenții fiecărei promoții, examenele de finalizare a studiilor se pot organiza numai în două sesiuni pe parcursul unui an universitar:

- sesiunea de vară (iunie-iulie);
- sesiunea de iarnă (ianuarie-februarie),

Prin excepție, pentru situații deosebite, se pot organiza sesiuni speciale ale examenelor de finalizare a studiilor, numai cu aprobarea Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului

13. Examenul de absolvire și examenul de licență/diplomă constă din două probe, după cum urmează:

- Proba 1: Evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate;
- Proba 2: Prezentarea și susținerea lucrării de absolvire/proiectului de absolvire/lucrării de licență/proiectului de diplomă. Prezentarea și susținerea sunt publice.

Cel puțin una din cele două probe menționate pentru examenul de licență/diplomă se desfășoară prin contact direct, nemijlocit, prin prezența în același loc și în același moment, a comisiei de examen cu examenatul.

14. Examenul de disertație constă dintr-o singură probă: prezentarea și susținerea disertației. Prezentarea și susținerea disertației poate fi publică și se desfășoară prin contact direct, nemijlocit prin prezența, în același loc și în același moment, a comisiei de examen cu examinatorul.

15. Conținutul fiecărui examen se stabilește de facultate și se aprobă de către Senat. El va fi cel aferent denumirii probei „Evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate”, iar comisia de examen îl va adapta în funcție de problematica lucrării de licență/proiectului de diplomă. La aceeași specializare, examenul se organizează și se desfășoară în aceleași condiții pentru toți candidații. Denumirea probei „Evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate” se va stabili, pentru fiecare specializare în parte, de către Consiliul Facultății și se va aproba de Senat. Bibliografia probei este cea aferentă lucrării de licență / proiectului de diplomă în care vor figura atât lucrări generale în domeniu, cât și lucrări specifice temei. Facultățile vor informa candidații despre condițiile de înscriere, conținutul, programele, accesul în bibliotecă, cursurile de pregătire etc., prin afișare și, dacă este posibil, prin broșuri/pliante tipărite și/sau pagini web.

16. Temele lucrărilor de licență/proiectelor de diplomă sunt cele stabilite de către catedre și aprobate de către Consiliile facultăților. La specializările duble, tema lucrării de licență/proiectului de diplomă poate fi aleasă de la oricare din cele două specializări.

17. În vederea evaluării cunoștințelor fundamentale, de specialitate, a prezentării și susținerii lucrării se constituie comisii de examinare, astfel:

- a. președintele (profesor, conferențiar);
- b. membrii (profesor, conferențiar, lector/șef lucrări);

c. secretar (cel puțin gradul de asistent și are numai atribuții de administrare a documentelor).

18. Într-o sesiune de finalizare a studiilor universitare, un cadru didactic poate fi membru permanent doar într-o singură comisie.

Comisia de examen este formată din 5 **membri**, inclusiv președintele, secretarul și conducatorul științific al lucrării. Pentru cazurile în care conducătorul de lucrare este membru permanent în comisie, aceasta va fi constituită din 4 membri. În conformitate cu Codul de etică al Universității „Alexandru Ioan Cuza”, aprobat în ședința Senatului Universității din 2.02.2006, membrii comunității academice nu pot participa la următoarele activități care implică membrii familiei sau rude până la gradul IV: activități de evaluare a studenților (comisii de examene), îndrumarea lucrărilor de licență și de disertație etc. . Stabilirea gradului de rudenie intră în obligațiile conducerii facultății. Comisiile de examen se stabilesc, **pe specializări**, prin decizia Rectorului, la propunerea consiliilor de facultate /colegiu/departament și cu aprobarea Senatului.

19. Fiecărui candidat i se acordă, pentru examinare, **cel puțin 20 de minute.**

20. În condițiile desfășurării examenului de finalizare a studiilor universitare pe parcursul a cel mult 5 zile, numărul maxim de candidați ai unei comisii este de 150.

21. În cazul specializărilor duble, candidatul se înscrie la o comisie în care se regăsește problematica lucrării de licență:

- a. facultățile sunt obligate să constituie comisii pentru fiecare dintre cele două specializari;
- b. este de competența facultăților să propună comisii pentru alte situații, diferite de cele standard: module în limbi străine etc.

22. Pentru coordonarea organizării și desfășurării examenului de absolvire/licență /diplomă și disertație, prin decizia Rectorului Universității "Al. I. Cuza" Iași, va fi numită o Comisie Centrală pe Universitate. Din momentul constituirii sale, Comisia Centrală pe Universitate preia toate sarcinile privind pregătirea, organizarea, îndrumarea și controlul acestui examen, coordonarea activității personalului didactic și de secretariat antrenat în desfășurarea acestei acțiuni. Pentru perioada desfășurării efective a examenului de absolvire /licență /diplomă /disertație, începând cu înscrierea candidaților și terminând cu rezolvarea contestațiilor, Comisia Centrală pe Universitate își stabilește sediul la Rectoratul Universității "Al. I. Cuza".

23. Senatul Universității „Al. I. Cuza” Iași, întrunit în ședința din 22 martie 2001, a hotărât următoarele în legătură cu examenul de finalizare a studiilor: la Universitatea „**Alexandru Ioan Cuza” Iași se poate prezenta pentru susținerea examenului de licență/absolvire/diplomă orice absolvent al învățământului superior din România, absolvent în condițiile legii, dacă a acumulat cel puțin 50% din creditele specializării la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” sau în alte instituții acreditate cu care universitatea are acorduri de parteneriat.**

24. Promovarea primei probe într-o sesiune anterioară poate fi recunoscută pe baza unei cereri din partea candidatului.

25. Taxa pentru repetarea examenului de absolvire /licență/diplomă se compune din:

- taxa de înscriere la examenul de licență /absolvire/diplomă - 100 RON;
- taxa pentru evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate – 75 RON;
- taxa pentru prezentarea și susținerea lucrării de absolvire/lucrării de licență/ proiectului de diploma - 75 RON.

Taxa pentru repetarea examenului de disertație:

- taxa de înscriere la examenul de disertație – 100 RON.
- taxa pentru prezentarea și susținerea disertației – 100 RON.

III. ÎNSCRIEREA CANDIDAȚILOR ÎN VEDEREA SUSȚINERII EXAMENELUI DE FINALIZARE A STUDIILOR

26. Înscrierea la examen se face în perioada stabilită prin structura anului universitar, pe bază de cerere scrisă, prezentată la secretariatele facultăților organizatoare, de către fiecare absolvent, cerere în care se precizează, dacă este cazul, probele la care se va prezenta. La înscriere trebuie depusă lucrarea de licență/proiectul de diplomă/disertație.

27. Înscrierea la examen a absolvenților studiilor universitare de licență și a studiilor universitare de lungă durată este condiționată de anexarea certificatului de competență lingvistică de specialitate într-o limbă de largă comunicare internațională.

28. Candidații la examenul de licență/diplomă prezintă, la înscriere, un certificat de competență lingvistică într-o limbă de largă circulație internațională, eliberat de către catedra de profil de la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” sau de către o altă instituție specializată, cum sunt Consiliul Britanic, Institutul Francez, Institutul German și alte instituții asemănătoare. Certificatele de competență lingvistică provenite de la „alte instituții asemănătoare” trebuie să fie recunoscute de către catedra de profil a Facultății de Litere a Universității „Al. I. Cuza”.

a. Candidaților absolvenți ai promoției 2011 care au studiat o limbă străină (cel puțin 4 semestre) și au promovat forma de verificare prevăzută nu li se mai solicită, la înscriere, certificatul de competență lingvistică.

b. Pentru candidații din promoțiile anterioare care au studiat o limbă străină cel puțin patru semestre, Facultatea de Litere va elibera un certificat pe baza adeverințelor eliberate de către facultăți. Facultatea de Economie și Administrarea Afacerilor eliberează certificate de competență lingvistică pentru absolvenții proprii. Taxa pentru obținerea certificatului va fi de 15 lei.

Candidații care nu se încadrează la alin. a și b vor susține un test în vederea obținerii certificatului de competență lingvistică de specialitate. Taxa pentru acest test va fi în cuantum de 30 lei.

Certificatul de competență lingvistică este valabil 1 an de zile de la data emiterii.

29. Studenții care au beneficiat de burse de studii într-o țară străină pe o perioadă de minimum 6 luni și studenții care au obținut certificate sau diplome de competență lingvistică de la alte instituții abilitate în acest sens (de exemplu, obținerea unui certificat TOEFL cu punctajul minim de 500), pot prezenta, pentru a satisface prevederile art. 28, documentele respective (foaia - matricolă, certificatul sau diploma de competență lingvistică).

30. Pentru înscrierea la examenul de finalizare a studiilor, candidatul trebuie să completeze cererea tip, să depună proiectul de licență/lucrarea de diplomă/disertație, precum și următoarele acte:

- certificatul de naștere, în copie legalizată;
- certificatul de căsătorie sau documentul care atestă schimbarea numelui (dacă este cazul), în copie legalizată;
- chitanța de plată a taxei în caz de repetare a examenului;
- certificatului de competență lingvistică de specialitate pentru candidații care se înscriu la examenul de licență/diplomă;
- chitanța de achitare a taxei pentru obținerea certificatului de competență lingvistică de specialitate, după caz.

31. După încheierea înscrierilor, secretariatele facultăților organizatoare vor întocmi listele, în ordine alfabetică, cu numele candidaților care au dreptul să se prezinte la examenul de absolvire/licență/diplomă/disertație.

32. Cadrele didactice de specialitate (coordonatorii lucrărilor) asigură evaluarea lucrărilor depuse, astfel încât la începutul examenului să existe o situație clară a lucrărilor admise pentru susținere.

IV. DESFĂȘURAREA EXAMENULUI DE ABSOLVIRE /LICENȚĂ/ DIPLOMĂ/DISERTAȚIE

33. Examenul de finalizare a studiilor universitare de licență se concretizează prin note de la 10 la 1, astfel:
a. o notă care rezultă din evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate;

b. o notă care rezultă din evaluarea prezentării și susținerii lucrării de licență.

34. Proba de evaluare a cunoștințelor fundamentale și de specialitate constă în verificarea orală a candidaților prin întrebări care au legătură cu conținutul lucrării de licență. Notarea se va face astfel:

- a. nota de la evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate este media aritmetică (cu două zecimale, fără rotunjire) a notelor întregi acordate de fiecare membru al comisiei (exclusiv secretarul);
- b. nota pentru prezentarea și susținerea lucrării de licență/absolvire/diplomă este media aritmetică (cu două zecimale, fără rotunjire) a notelor întregi acordate de fiecare membru al comisiei (exclusiv secretarul).

Nota minimă de promovare a fiecărei probe este 5; media finală minimă de promovare a examenului de licență/absolvire/diplomă este 6,00.

Media pentru prezentarea și susținerea lucrării de disertație este media aritmetică (cu două zecimale, fără rotunjire) a notelor întregi acordate de fiecare membru al comisiei (exclusiv secretarul). **Media minimă de promovare a examenului de disertație este 6,00.**

35. Deliberarea comisiilor cu privire la stabilirea rezultatelor examenelor de finalizare a studiilor nu este publică.

36. Candidatul care nu obține notă de promovare la proba de evaluare a cunoștințelor fundamentale și de specialitate nu poate fi evaluat la susținerea lucrării/proiectului de diplomă.

37. Rezultatele examenelor de finalizare a studiilor se comunică prin afișare la sediul facultăților organizatoare și pe pagini web în termen de cel mult 48 ore de la data susținerii acestora.

38. La examinarea orală nu se admit contestații.

39. Întreaga responsabilitate privind declarația de originalitate a lucrărilor de diplomă, licență, disertație revine candidatului. Descoperirea fraudelor în acest sens are ca rezultat eliminarea candidatului din examen.

Responsabilitatea verificării originalității conținutului lucrării de licență, diplomă, disertație revine îndrumătorilor care au obligația de a parcurge conținutul tezei și de a întocmi referatul de apreciere.

Comisia Centrală pe Universitate, comisiile pe facultăți ca și comisiile de evaluare au obligația de a lua toate măsurile împotriva plagierii lucrărilor sau a comercializării lor.

V. PLATA PERSONALULUI DIDACTIC ȘI NEDIDACTIC IMPLICAT ÎN ORGANIZAREA ȘI DESFĂȘURAREA EXAMENULUI DE FINALIZARE A STUDIILOR

40. Plata personalului didactic implicat în organizarea și desfășurarea examenului de finalizare a studiilor, se face după următoarele principii:

- a) numărul total de ore determinat pentru fiecare membru al comisiei rezultă din înmulțirea numărului total de absolvenți care participă la examenul de absolvire/ licență/ diplomă cu timpul afectat pentru fiecare absolvent ($1/3h = 20$ minute);
- b) orele prestate de personalul didactic care va participa în cadrul comisiilor de absolvire/ licență/diplomă vor fi retribuite conform legislației în vigoare și a hotărârilor Senatului. Pentru retribuirea în sistemul "plata cu ora" tariful se aplică pentru numărul de ore convenționale echivalente orelor fizice. Aceste tarife se calculează astfel:
  - 1/28 pentru ora echivalentă din postul de profesor universitar;
  - 1/36 pentru ora echivalentă din postul de conferențiar universitar;
  - 1/44 pentru ora echivalentă din postul de lector universitar (șef de lucrări), asistent universitar sau preparator universitar

c) plata coordonării lucrărilor de licență/disertație se va efectua în conformitate cu HBS nr. 44A din 18 octombrie 2007.

41. Personalul nedidactic care prestează activitate suplimentară participând la organizarea și desfășurarea examenului de absolvire/ licență/ diplomă/ disertație beneficiază de compensarea cu timp liber sau de plata orelor suplimentare, în condițiile legii și a Hotărârii Senatului.

După încheierea examenului de finalizare a studiilor, decanatele facultăților vor înainta la Rectoratul Universității "Situția activității prestate pentru organizarea și desfășurarea examenului de finalizare a studiilor", semnată de decan. La aceste situații se vor atașa "fișele de activitate zilnică" întocmite de fiecare participant la examenul de finalizare a studiilor. În "fișele de activitate zilnică" se vor specifica, în mod concret, activitățile prestate și numărul de ore aferent. Situațiile vor fi întocmite separat pentru personalul didactic și separat pentru personalul nedidactic.

Membrii comisiei de examen de finalizare a studiilor sunt remunerați pentru această activitate exclusiv de instituția organizatoare

VI. DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

42. Rectorul Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași poate anula, cu aprobarea Senatului Universitar, un examen de finalizare a studiilor, un certificat sau o diplomă de studii, atunci când se dovedește că s-a obținut prin mijloace frauduloase sau prin încălcarea prevederilor Codului de etică și deontologie universitară.

43. Prezenta metodologie se aplică pentru sesiunile iulie 2011/februarie 2012, pentru promoția anului universitar 2010/2011, precum și absolvenților care nu au susținut sau nu au promovat examenul de finalizare a studiilor până la intrarea sa în vigoare.

Orice alte informații privind organizarea și desfășurarea examenului de finalizare a studiilor (perioada de înscriere, perioada de susținere, programarea probelor etc.) pot fi solicitate la secretariatele facultăților organizatoare sau la Rectoratul Universității "Al.I. Cuza" Iași – Departamentul Programe Didactice.

Prezenta Metodologie privind organizarea și desfășurarea examenelor de finalizare a studiilor în învățământul superior: examene de absolvire, licență, diplomă, disertație a fost aprobată în ședința Senatului Universității „Al. I. Cuza” din data de 26 mai 2011.

R E C T O R,

Prof.univ.dr. Vasile IȘAN

Notă: Absolvenții studiilor universitare de masterat (absolvenți Bologna) înmatriculați începând cu anul I 2008-2009 pot repeta examenul de disertație o singură dată într-unul din anii universitari următori, în cadrul examenului de disertație programat pentru absolvenții anului respectiv și cu suportarea de către candidat a cheltuielilor de examinare stabilite de Senatul Universității. Dacă și la a doua susținere a disertației masterandul nu obține medie de promovare, acesta va primi un certificat de absolvire a programului de masterat și foaia matricolă.